

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej - Więsyk

Protokolant p. o. prot. sądowego Katarzyna Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2015 roku w Lublinie

sprawy K. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. M. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia (...)roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 762/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia(...) roku, znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. M. (1) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) z uwagi na to, że wnioskodawczyni nie udowodniła wymaganego co najmniej 15 – letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w (...) Spółdzielni Pracy w Ł. od dnia 26 marca 1979 roku do dnia 9 kwietnia 1982 roku oraz od dnia 19 lutego 1985 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku – z wyłączeniem okresów niezdolności do pracy przypadających po dniu 14 listopada 1991 roku, w wymiarze 16 lat, 8 miesięcy i 26 dni, z uwagi na nie spełnienie przez świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunków formalnych. Zakład wskazał, że określone w powołany dokumencie stanowisko pracy pracownik rozkroju nie jest wymienione w powołanym akcie resortowym. Nadto organ rentowy wskazał, że świadectwo nie posiada daty wystawienia oraz że to świadectwo oraz świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 2001 roku nie wyszczególniają okresów pracy od do na poszczególnych stanowiskach pracy co w ocenie organu rentowego umożliwiłoby ewentualne zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach pracy na stanowisku wytłaczarkowy, wtryskarkowy i obuwnik – szwacz (decyzja – k. 41 akt rentowych).

O odwołaniu K. M. (1) wskazanej decyzji zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania zaskarżonej decyzji polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że nie został udowodniony 15 – letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, naruszenie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

poprzez odmowę przyznania prawa do emerytury poprzez odmowę przyznania prawa do emerytury w sytuacji gdy ubezpieczona spełniła przesłanki określone w tych przepisach, do jej przyznania. Mając na uwadze podniesione zarzuty wносиła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu (...) podniosła, że pracowała w warunkach szczególnych w (...) spółdzielni Pracy w Ł. od dnia 26 marca 1979 roku do dnia 30 czerwca 2001 roku z wyłączeniem okresów urlopów wychowawczych, wykorzystywanych od dnia 10 kwietnia 1982 roku do dnia 17 października 1983 roku oraz od dnia 23 stycznia 1984 roku do dnia 18 lutego 1985 roku. Nadto podniosła żądanie uwzględnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu urlopu macierzyńskiego przypadającego od dnia 18 października 1983 roku do dnia 22 stycznia 1984 roku oraz okresów zasiłku chorobowego w czasie trwania stosunku pracy, przypadających po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytury i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz zmianie niektórych ustaw, powołując przy tym poglądy orzecznictwa w tym zakresie wypracowane oraz okoliczność, że po zakończeniu zwolnień lekarskich wracała na stanowisko na którym wykonywał prace w szczególnych warunkach, co miało miejsce przez cały okres zatrudnienia (odwołanie – k. 2 – 4 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podnosząc argumenty, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 5 – 5v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

K. M. (1), urodzony (...), w dniu (...) roku złożyła wniosek o emeryturę. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 22 lat, 9 miesięcy i 9 dni, w tym 20 lat i 2 dni okresów składkowych oraz 2 lat, 9 miesięcy i 7 dni okresów nieskładkowych. Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie uwzględnił żadnego okresu zatrudnienia ubezpieczonej (okoliczności bezsporne).

Z dniem 26 marca 1979 roku K. M. (2) została zatrudniona w (...) Spółdzielni Pracy w Ł. na podstawie umowy o pracę zawartej na 14 – dniowy okres próbny do dnia 10 kwietnia 1979 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora maszyn. Z upływem okresu próbnego od dnia 11 kwietnia 1979 roku podstawę zatrudnienia stanowiła umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony tożsama w zakresie warunków zatrudnienia co do wymiaru czasu pracy oraz stanowiska z postanowieniami umowy uprzednio obowiązującej. Przedmiotem działalności zakładu pracy była produkcja zabawek oraz doniczek z tworzyw sztucznych. Od początkowego dnia zatrudnienia do obowiązków skarżącej należała obsługa wtryskiwarki, tj. maszyny wykorzystywanej do produkcji zabawek z tworzyw sztucznych. W jej ramach skarżąca wsypywała do maszyny surowiec w postaci granulatu, tj. propylen z 30 kilogramowych worków, który uprzednio zabarwiała barwnikiem pylistym. Następnie włączała maszynę i ustawiała temperaturę do 200 stopni Celsjusza aby uzyskać efekt rozgrzania surowca. Przed rozpoczęciem wykonywania elementów skarżąca wypuszczała z maszyny przegrzany surowiec. W dalszej kolejności poprzez użycie przycisku uruchamiała cykl produkcji elementów i zamykała formę. Końcowy elekt procesu produkcji stanowiły gotowe elementy, które jako gorące w celu zapobieżenia zdeformowaniu wkładała rękami zabezpieczonymi rękawicami do zimnej wody, następnie z niej wyjmowała i kładła na stół z którego elementy były zabierane do magazynu. Opisany cykl powtarzał się przez 8 godzin w ciągu dobowej normy czasu pracy. Opisane czynności wykonywała do dnia 31 grudnia 1986 roku na hali na której znajdowała się 13 takich maszyn z których każdą obsługiwała jena osoba.

Od dnia 1 stycznia 1987 roku ubezpieczona rozpoczęła wykonywanie obowiązków związanych z obsługą wyciarkarki, tj. maszyny działającej na tożsamej zasadzie jak wtryskiwarka tylko większej. W celu wsypania propylenu skarżąc musiała wchodzić po schodkach a z maszyny wyjmowano większe elementy. Obowiązki z tym związane wykonywała na hali na której znajdowało się 4 takie maszyny, z których każda była obsługiwana przez jedną osobę do dnia 31 grudnia 1994 roku.

W 1995 roku nastąpiła zmiana zakresu produkcji zakładu pracy w którym zaprzestano produkcji elementów do zabawek natomiast wszczęto produkcję butów na sztucznych spodach w związku z czym powstał nowy dział związany z tą produkcją. W związku we wskazaną reorganizacją ubezpieczona z dniem 1 stycznia 1995 roku rozpoczęła

wykonywanie obowiązków związanych z produkcją obuwia na oddziale rozkroju następnie zwanym „manipulacją”. Przy produkcji obuwia zajmowała się obsługą pneumatycznej maszyny wykorzystywanej do wykrawania elementów cholewek do butów z tworzyw sztucznych. Obsługa polegała na sterowaniu opuszczenia młota pneumatycznego na uprzednio ułożony przez nią na ostrych wykrojnikach materiał, a następnie podniesienia młota i wyjęcia wyciętych w ten sposób elementów, które układała na stole i ponawiała cykl przez 8 godzin w ramach obowiązującej normy czasu pracy. Opisane obowiązki wykonywał do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Ubezpieczona w okresie od dnia 30 września 1981 roku do dnia 26 marca 1982 roku, od dnia 17 października 1983 roku do dnia 22 stycznia 1984 roku oraz od dnia 17 kwietnia 1986 roku do dnia 20 sierpnia 1986 roku przebywała na urlopie macierzyńskim. Natomiast w okresie od dnia 10 kwietnia 1982 roku do dnia 16 października 1983 roku oraz od dnia 23 stycznia 1984 roku do dnia 18 lutego 1985 roku wykorzystywała urlop wychowawczy. W okresie przypadającym po dniu 14 listopada 1991 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku ubezpieczona korzystała ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych w okresach od dnia 27 lipca 1992 roku do dnia 30 lipca 1992 roku, od dnia 21 września 1992 roku do dnia 26 września 1992 roku, od dnia 29 kwietnia 1994 roku do dnia 6 maja 1994 roku, od dnia 12 czerwca 1995 roku do dnia 14 czerwca 1995 roku, dnia 20 czerwca 1997 roku, od dnia 19 września 1997 roku do dnia 28 września 1997 roku oraz od dnia 2 grudnia 1998 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku.

(świadczenie pracy – k. 1 – 2, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach – k. 3, lista płac – k. 52, karty zasiłkowe – k. 53 – 56, umowy o pracę – k. 87 – 92, akt osobowych – k. 33 a.s.; zeznania K. M. (1) – k. 19v. – 20, 43v. a.s.; zeznania świadka Z. B. – k. 41v. – 42v. a.s.; zeznania świadka M. G. (1) – k. 42v. – 43 a.s.; zeznania świadka Z. Z. – k. 43 – 43v. a.s.)

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla ubezpieczonej. Świadek Z. B. pracowała w (...) Spółdzielni Pracy w Ł. w okresie od 1969 roku do 2000 roku i wykonywała obowiązki na stanowisku mistrza zmianowego na wydziale wtryskarek, wytłaczarek oraz oddziale rozkroju i była bezpośrednią przełożoną skarżącej na każdej z tych komórek organizacyjnych. Świadek M. G. (1) pozostawała w zatrudnieniu w Spółdzielni w okresie od dnia 1 marca 1972 roku do dnia 30 kwietnia 1999 roku i pracowała na stanowiskach wtryskarkowego, operatora obróbki ręcznej oraz pracownika strobla, przy czym w warunkach szczególnych jako wtryskarkowy oraz konfeksjoner tworzyw sztucznych w okresie od dnia 1 marca 1972 roku do dnia 1 marca 1981 roku oraz od dnia 6 stycznia 1984 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku (świadectwo pracy – k. 5, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach – k. 7 a.r. świadka). Od dnia 1 lipca 1992 roku świadek pracowała na stanowisku strobla, na którym zajmowała się wyszywaniem cholewek pod podeszew. Zeznała, że gdy pracowała jako operator, to czynności z tym związane wykonywała na tej samej hali co wnioskodawczyni ale na innej zmianie. Natomiast w okresie pracy przy produkcji obuwia świadek pracowała z ubezpieczoną na tej samej zmianie, ale w odrębnym wydzielonym pomieszczeniu na tej samej hali. Świadek Z. Z. pracowała w Spółdzielni (...) w okresie od dnia 18 listopada 1977 roku do dnia 8 grudnia 2000 roku na stanowiskach wtryskarkowego oraz szwacza – obuwnika, przy czym w warunkach szczególnych jako wtryskarkowy w okresie od dnia 18 listopada 1977 roku do dnia 30 września 1994 roku a na stanowisku szwacza obuwnika od dnia 2 stycznia 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku (uzasadnienie – k. 53 akt o sygn. VIII U 1533/13). Świadek zeznała, że gdy ubezpieczona została zatrudniona przydzielono ją do niej na obsługę w celu nauki obsługi wtryskarek co trwało około tygodnia i następnie przydzielono skarżącą na wtryskarke, tylko że pracę świadczyła na innej zmianie. Okoliczności te w ocenie Sądu pozwalają na przyjęcie wniosku, że wskazani świadkowie posiadają niezbędne wiadomości dotyczące okoliczności zatrudnienia ubezpieczonej w okresie objętym sporem w zakresie rodzaju wykonywanych przez skarżącą prac oraz warunków w jakich była wykonywana. Szczegółowo opisali zakres obowiązków skarżącej oraz warunki w jakich były one wykonywane, zgodnie stwierdzając, że ubezpieczona pracowała najpierw przy obsłudze wtryskiwarki oraz wytłaczarki, tj. maszyn wykorzystywanych do produkcji zabawek z tworzyw sztucznych a następnie przy produkcji obuwia na oddziale rozkroju zajmując się obsługą pneumatycznej maszyny wykorzystywanej do wykrawania elementów cholewek do butów z tworzyw sztucznych. Zeznania świadków w zakresie opisanych czynności są logiczne, wzajemnie się uzupełniają oraz korelują z zeznaniami ubezpieczonej, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Również organ rentowy nie podniósł okoliczności które mogłyby godzić w wiarygodność ich zeznań.

Powyższa ocena dotyczy również zeznań ubezpieczonej w zakresie okoliczności dotyczących rodzaju wykonywanych prac, skoro były one w tym zakresie zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków. Skarżąca szczegółowo opisała wykonywane przez siebie czynności i zdaniem Sądu brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania jej zeznań, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Sąd uznał za wiarygodne również zeznania skarżącej w zakresie okoliczności dotyczących ram czasowych zatrudnienia przy obsłudze wtryskiwarki oraz wylączarki, przyjmując za podstawę ustaleń wskazane przez nią przybliżone lata w jakich wykonywała te czynności. Ubezpieczona bowiem zeznała, że w pierwszym okresie od podjęcia zatrudnienia w dniu 26 marca 1979 roku pracowała na wtryskarce przez około 7 lat, a potem na wylączarce przez około 10 lat. W tym zakresie zeznania skarżącej potwierdza treść dokumentu znajdującego się w aktach osobowych w postaci umowy o pracę (k. 87 – 88), z której wynika, że po zakończeniu urlopu wychowawczego z dniem 18 lutego 1985 roku skarżąca przystąpiła do pracy na stanowisku wtryskarkowego co do zasady odpowiada powyższemu stwierdzeniu o pracy na tym stanowisku przez około 7 lat. Natomiast rozpoczęcie pracy na tym stanowisku od początku zatrudnienia potwierdziła zeznania świadków, a zwłaszcza Z. Z. która zeznała, że gdy ubezpieczona została zatrudniona przydzielono ją do niej na obsługę w celu nauki obsługi wtryskarek co trwało około tygodnia. Tym samym zasadne było ustalenie na podstawie wskazanych dowodów okresu zatrudnienia ubezpieczonej przy obsłudze wtryskiwarki od dnia 26 marca 1979 roku do dnia 31 grudnia 1986 roku a wylączarki od dnia 1 stycznia 1987 roku.

Natomiast okoliczność daty końcowej zatrudnienia skarżącej przy obsłudze wylączarki Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków i ubezpieczonej oraz dokumentów dotyczących zatrudnienia świadków w (...) Spółdzielni Pracy w Ł..

W odniesieniu do zeznań świadków należy wskazać na podkreślaną przez nich okoliczność wpływu zmiany przedmiotu produkcji zakładu pracy na zmianę rodzaju wykonywanych przez nich i skarżącą czynności co wiązało się z zaniechaniem produkcji elementów do zabawek i wszczęciem wyłącznie produkcji butów. Z. B. zeznała, że przejście przez nią obowiązków również mistrza zmianowego na oddziale rozkroju nastąpiło w związku z przebranzowaniem zakładu pracy w latach 90 – tych. Natomiast z protokołu posiedzenia z dnia 22 stycznia 2014 roku w sprawie o sygn. akt VIII U 1533/13 prowadzonej w rozpoznaniu odwołania Z. Z. w Sądzie Okręgowy w Lublinie VIII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wynika, że Z. B. mistrzem zmianowym w dziale wtryskowni była do 1994 roku a od 1995 roku w związku z przebranzowaniem zakładu pracy została mistrzem zmianowym na szwalni. W rozpoznawanej sprawie nadto zeznała, że ubezpieczona pracowała na wtryskarkach do tego okresu gdy w Spółdzielni powstał nowy dział związany z produkcją obuwia na spodach na bezpośredni wtrysk co wiązał się z zaprzestaniem produkcji elementów do zabawek, i rozpoczęciem tylko wyłącznie butów na sztucznych spodach, w związku z czym skarżąca rozpoczęła wykonywanie czynności przy produkcji obuwia na oddziale rozkroju zajmując się obsługą pneumatycznej maszyny wykorzystywanej do wykrawania elementów cholewek do butów z tworzyw sztucznych i że przed 1998 rokiem mogła pracować około 7 lat. Świadek M. G. (2) z kolei zeznała, że dokładnie nie pamięta daty do której pracowała na stanowisku operatora maszyn wtryskowych wskazując, że było to gdzieś do 1990 roku. Jednakże z treści jej zeznań wynika, że okoliczność ustania pracy na tym stanowisku wiąże z przejściem do wykonywania czynności na produkcji butów w związku ze zmianą przedmiotu produkcji zakładu pracy. Zeznała nadto, że przed końcem jej zatrudnienia w Spółdzielni, co miało miejsce z dniem 30 kwietnia 1999 roku, produkcja obuwia odbywała się od około 3 lub 4 lat, czego jednak dokładnie nie pamiętała. Natomiast świadek Z. Z. zeznała, że pracowała przy obsłudze wtryskiwarki oraz wylączarki 18 lat a następnie przeszła na szwalnię, i że przez krótki okres pracowała przy obsłudze pneumatycznej maszyny wykorzystywanej do wykrawania elementów cholewek do butów z ubezpieczoną, co mogło mieć miejsce w 1993, 1994 lub 1995 roku. Zeznał nadto, że po jej przejściu na szwalnię nie było już produkcji zabawek, tylko produkcja obuwia. Sama ubezpieczona ostatecznie zeznała, że pracowała przy wykrawaniu obuwia ale nie pamięta od kiedy i że mogło to mieć miejsce przez 4 lata przed 2000 rokiem.

Co do okresów zatrudnienia świadków w (...) Spółdzielni Pracy w Ł. należy podnieść, że świadek M. G. (1) pracowała w warunkach szczególnych na stanowisku tożsamym zajmowanemu przez skarżącą, tj. jako wtryskarkowy w okresie od dnia 1 marca 1972 roku do dnia 1 marca 1981 roku oraz od dnia 6 stycznia 1984 roku do dnia 30 czerwca 1992 roku oraz że pracę w związku z produkcją obuwia na stanowisku strobla, na którym zajmowała się wyszywaniem cholewek pod podeszew, rozpoczęła od dnia 1 lipca 1992 roku. Świadek Z. Z. pracowała w warunkach szczególnych na stanowisku

tożsamym zajmowanemu przez skarżącą, tj. jako wtryskarkowy w okresie od dnia 18 listopada 1977 roku do dnia 30 września 1994 roku, a pracę w związku z produkcją obuwia na stanowisku szwacza obuwnika rozpoczęła od dnia 2 stycznia 1995 roku. Natomiast świadek Z. B. mistrzem zmianowym w dziale wtryskowni była do 1994 roku, a od 1995 roku w związku z przebranżowieniem zakładu pracy, została mistrzem zmianowym na szwalni.

Wskazane okoliczności, ocenione wspólnie, zdaniem Sądu, stanowiły usprawiedliwioną podstawę dla ustalenia daty końcowej zatrudnienia skarżącej przy obsłudze wyłaczarki najpóźniej na dzień 31 grudnia 1994 roku, tj. dzień zasadniczo zbliżony do dnia 2 stycznia 1995 roku, w którym Z. Z. najpóźniej z wszystkich zeznających w sprawie świadków rozpoczęła pracę przy produkcji obuwia, zaprzestając wykonywania pracy związanej z produkcją zabawek w związku z przeprowadzoną w zakładzie pracy zmianą przedmiotu produkcji. Ustalona przez Sąd data jest najbardziej dla skarżącej korzystna biorąc pod uwagę datę zakończenia zatrudnienia przy produkcji zabawek świadka M. G. (1) w dniu 30 czerwca 1992 roku.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił również w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. M. (1) nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornej w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz treść odwołania należy możliwość zakwalifikowania okresów zatrudnienia ubezpieczonej w (...) Spółdzielni Pracy w Ł. od dnia 26 marca 1979 roku do dnia 9 kwietnia 1982 roku, od dnia 17 października 1983 roku do dnia 22 stycznia 1984 roku oraz od dnia 19 lutego 1985 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w łącznym wymiarze 17 lat, 2 miesięcy i 4 dni, jako pracy w szczególnych warunkach, celem ustalenia, w związku z nieuznaniem przez organ rentowy żadnego okresu zatrudnienia ubezpieczonego jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, czy legitymuje się ona 15 – letnim okresem tak kwalifikowanej pracy.

Nie kwestionowała zaś ubezpieczona nie uwzględnienia przez organ rentowy w stażu pracy w szczególnych warunkach wykorzystywanego w okresach od dnia 10 kwietnia 1982 roku do dnia 16 października 1983 roku oraz od dnia 23 stycznia 1984 roku do dnia 18 lutego 1985 roku urlop wychowawczego.

Zgodnie z art. 24 ust. 1a pkt 30 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) – zwanej dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego dla kobiet urodzonych od dnia 1 stycznia 1960 roku do dnia 31 marca 1960 roku co najmniej 62 lat i 5 miesięcy. Ubezpieczona nie ukończyła wyżej wymienionego wieku, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia jej prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Natomiast w myśl art. 46 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż wskazany, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku. Przy czym wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których wymienionym osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Według § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego w dalszej części rozporządzeniem Rady Ministrów, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet

oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. K. M. (1) do dnia 31 grudnia 2008 roku nie osiągnęła wymaganego przez cytowany przepis wieku emerytalnego.

Jednakże zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według § 3 rozporządzenia Rady Ministrów okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury K. M. (1) musiała spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 55 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:
 - a) co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
 - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 20 lat.

Bezspornym jest, że ubezpieczona w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończyła wymagane 55 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 20 - letnim stażem pracy oraz że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Przechodząc do oceny, czy ubezpieczona spełnia również warunek legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych należy wskazać, że występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia emerytalnego skarżąca przedłożyła na okoliczność wykonywania prac w szczególnych warunkach w okresie objętym sporem świadectwo wykonywania prac w takich warunkach, które zostało zakwestionowane przez organ z przyczyn formalnych, przedstawionych we wcześniejszej części uzasadnienia. W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja nie może dyskwalifikować możliwości ubezpieczonej ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Należy mieć bowiem na uwadze, że wadliwość wskazanego dokumentu nie stanowi wystarczającej podstawy do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek sporządzenia nieobciążonej wadami dokumentacji w tym zakresie spoczywa na pracodawcy, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji jej wadliwości, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące. Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed Zakładem, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c., który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach Zakładu, aktach osobowych ubezpieczonej oraz aktach sprawy, jej zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. oraz zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że ubezpieczona wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w okresie zatrudnienia w (...) Spółdzielni Pracy w Ł. od dnia 26 marca 1979 roku do dnia 9 kwietnia 1982 roku, od dnia 17 października 1983 roku do dnia 22 stycznia 1984 roku oraz od dnia 19 lutego 1985 roku do dnia 31 grudnia 1994 roku w łącznym wymiarze 13 lat, 2 miesięcy i 4 dni.

Z poczynionych ustaleń wynika, że przedmiotem działalności zakładu pracy skarżącej była produkcja zabawek oraz doniczek z tworzyw sztucznych a ubezpieczona w okresach od dnia 26 marca 1979 roku do dnia 9 kwietnia 1982 roku, od dnia 17 października 1983 roku do dnia 22 stycznia 1984 roku oraz od dnia 19 lutego 1985 roku do dnia 31 grudnia 1986 roku zajmowała się obsługą wtryskiwarki, tj. maszyny wykorzystywanej do produkcji zabawek z tworzyw sztucznych, tj. propylenu. Natomiast w okresie od dnia 1 stycznia 1987 roku do dnia 31 grudnia 1994 roku zajmowała się obsługą wylączarki, tj. maszyny działającej na tożsamej zasadzie jak wtryskiwarka tylko większej. Czynności wykonywane związane z obsługą wskazanych maszyn odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział IV „W chemii”, poz. 17 „Produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów oraz stanowisku wylączarkowy oraz wtryskarkowy, wymienionym w wykazie A stanowisk pracy na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty, Dział IV „W chemii”, poz. 17 „Produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli”, pkt 10 i pkt 11, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr 80 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy z dnia 30 czerwca 1983 roku w sprawie wykazu prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy. Do wskazanych okresów pracy w szczególnych warunkach zaliczone zostały okresy urlopów macierzyńskich przypadających od dnia 30 września 1981 roku do dnia 26 marca 1982 roku, od dnia 17 października 1983 roku do dnia 22 stycznia 1984 roku oraz od dnia 17 kwietnia 1986 roku do dnia 20 sierpnia 1986 roku oraz okresy przypadających po dniu 14 listopada

1991 roku do dnia 31 grudnia 1994 roku korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych od dnia 27 lipca 1992 roku do dnia 30 lipca 1992 roku, od dnia 21 września 1992 roku do dnia 26 września 1992 roku oraz od dnia 29 kwietnia 1994 roku do dnia 6 maja 1994 roku.

Sąd nie znalazł natomiast usprawiedliwionych podstaw do uwzględnienia w stażu pracy w szczególnych warunkach okresu pracy od dnia 1 stycznia 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w trakcie którego skarżąca wykonywała czynności związane z obsługą pneumatycznej maszyny wykorzystywanej do wykrawania elementów cholewek do butów z tworzyw sztucznych, która polegała na sterowaniu opuszczenia młota pneumatycznego na uprzednio ułożony przez nią na ostrych wykrojnikach materiał, a następnie podniesienia młota i wyjęciu wyciętych w ten sposób elementów, które układała na stole i ponawiała cykl. Opisane czynności pomimo, że miały związek z krojeniem materiału wykonanego z tworzyw sztucznych to jednak, że mogą być uznane za wykonywane w związku z produkcją i przetwórstwem żywic i tworzyw sztucznych jak również za odpowiadające rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział VII „W przemyśle lekkim”, poz. 12 „Produkcja spodów obuwniczych ze skóry, gumy i tworzyw sztucznych oraz klejenie i powlekanie tkanin obuwniczych”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów na stanowisku obuwnik - wykrawacz (przy wykrawaniu elementów spodowych obuwia oraz przy wykrawaniu wielowarstwowym tekstyli), wymienionym w wykazie A stanowisk pracy na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty, Dział VII „W przemyśle lekkim”, poz. 12 „Produkcja spodów obuwniczych ze skóry, gumy i tworzyw sztucznych oraz klejenie i powlekanie tkanin obuwniczych”, pkt 8, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr 80 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy z dnia 30 czerwca 1983 roku w sprawie wykazu prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy. Ubezpieczona nie wykonywała również pracy wymienionej w Dziale VII „W przemyśle lekkim”, poz. 14 „Prace związane ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego”. Jak bowiem ustalono skarżąca pracowała przy wykrawaniu elementów cholewek do butów z tworzyw sztucznych, nie zaś spodów obuwniczych.

W składanych zeznaniach ubezpieczona powoływała się na argument, że pracownicy pracujący na tych samych stanowiskach co ona otrzymali emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach w tym świadek Z. Z.. Tymczasem z poczynionych przez Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustaleń wynika, że Z. Z. świadczyła pracę na stanowisku tożsamym ze stanowiskiem zajmowanym przez skarżącą, tj. wtryskarkowego w okresie od dnia 18 listopada 1977 roku do dnia 30 września 1994 roku, natomiast od dnia 2 stycznia 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku na stanowisku szwacza obuwnika szyjąc i klejąc elementy cholewek butów, których to obowiązków skarżąca nie wykonywała w czasie zatrudnienia. Co istotne dopiero zsumowanie tych dwóch wskazanych okresów zatrudnienia świadka dało podstawę do ustalenia Z. Z. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach (uzasadnienie – k. 53 akt o sygn. VIII U 1533/13). Tymczasem w odniesieniu do ubezpieczonej dokonane zsumowanie nie jest możliwe bowiem jak ustalono po dniu 31 grudnia 1994 roku nie wykonywała prac mogących być zakwalifikowanymi jako prace w szczególnych warunkach.

W tym miejscu wskazać należy, że o uprawnieniu do wcześniejszej emerytury decyduje łączne ściśle spełnienie wszystkich warunków określonych w art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2010 roku, II UK 140/10; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2009 roku, I UK 218/09), a możliwość traktowania okresów pracy jako okresów jej wykonywania w szczególnych warunkach powinna być interpretowana i stosowana w sposób restryktywny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2006 roku, I UK 73/06).

Jak wynika z poczynionych ustaleń K. M. (1) pomimo, że legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 20 lat, ukończyła 55 lat życia i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, to jednak nie spełnia warunku legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych. Jak bowiem ustalono wymiar tak kwalifikowanej pracy wynosi 13 lat, 2 miesiące i 4 dni. Tym samym ubezpieczona nie spełnia łącznie wszystkich przesłanek do ustalenia jej prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie przepisu art. 184 ustawy emerytalnej. W sytuacji zatem ustalenia, że K. M. (1) nie legitymuje się okresem pracy w

warunkach szczególnych wynoszącym co najmniej 15 lat, nieuprawnionym byłoby przyznanie jej prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.